

ДЛЯ НОТАТОК

Український державний лісотехнічний університет

НАУКОВИЙ ВІСНИК

ЗБІРНИК НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ПРАЦЬ

Підп. до друку 15.07.01. Формат 60х84/16. Папір офсетний. Друк офсетний.
Ум. др. арк. 13.75. Ум. фарбо-відб. 14.00. Облік.-вид-арк. 13.88. Тираж 250 прим.
Зам. № 64/2001

Видавець: Редакційно-видавничий центр УкрДЛТУ
79057, м. Львів, вул. Ген. Чупринки, 103
тел./факс. (0322) 97-17-65

Заснований в 1994 р.

Випуск 11.3

Львів - 2001

ЗБІРНИК НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ПРАЦЬ

НАУКОВИЙ ВІСНИК: Еколого-економічні проблеми розвитку лісового комплексу/ Збірник науково-технічних праць. – Львів: УкрДЛТУ. – 2001, вип. 11.3. – 220 с.

Збірник публікує науково-технічні праці співробітників вищих навчальних закладів України, науковців з-за кордону, а також спеціалістів лісового і деревообробного комплексу, присвячених різним аспектам освітнянських проблем та наукових досліджень, передового досвіду і впровадження у виробництво здобутих результатів.

Призначений для наукових працівників, аспірантів, інженерів галузі, викладачів вузів коледжів і технікумів, студентів старших курсів.

Рекомендовано до друку Вченою Радою УкрДЛТУ (протокол №6 від 28.06.2001 р.). У збірнику висвітлюються еколого-економічні проблеми сталого розвитку лісового комплексу, деякі економічні проблеми деревообробної промисловості, проблеми вдосконалення системи управління фінансовою діяльністю та деякі актуальні проблеми перехідної економіки.

Головний редактор : д.т.н., професор Д.Л. Дудюк
Заступник головного редактора: к.т.н., доцент Ю.І. Грицюк

Редакційна колегія:

д.е.н., професор	Ю.Ю. Туниця	– голова редколегії	
д.б.н., професор	Г.Т. Криницький	– заступник голови редколегії	
д.т.н., професор	П.В. Білей	д.е.н., професор	М.В. Римар
д.т.н., професор	Н.І. Библюк	д.с.-г.н., професор	В.П. Рябчук
д.е.н., професор	В.Я. Гуменюк	д.е.н., професор	І.М. Снякевич
д.т.н., професор	В.М. Голубець	д.б.н., професор	П.Р. Третяк
д.с.-г.н., професор	М.М. Гузь	д.е.н., професор	О.І. Фурдичко
д.с.-г.н., професор	В.П. Кучерявий	д.с.-г.н., професор	Є.І. Цурик
д.т.н., професор	В.М. Максимів	д.е.н., професор	Г.С. Шевченко
д.е.н., професор	О.Е. Оксанич	д.т.н., професор	Т.М. Шкіря

Літературний редактор : А.Ф. Павлишин
Відповідальний секретар : С.О. Козловський
Секретар : В.С. Гураков
Комп'ютерне макетування : В.С. Гураков
Художній редактор : Ю.П. Кантаровський

Адреса редакції:

79057, м. Львів-57, вул. Ген.Чупринки, 103/54, УкрДЛТУ
Тел.: 39-06-95, 39-06-74. Email: nv@forest.lviv.ua

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	7
Я.В. Кульчицький СТАНОВЛЕННЯ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ: ЦИВІЛІЗАЦІЙНИЙ ВИМІР	7
ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЛІСОВОГО КОМПЛЕКСУ	9
Я.В. Кульчицький ЕВОЛЮЦІЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОЛОГІЧНИХ ВІДНОСИН У КОНТЕКСТІ ТРАНСФОРМАЦІЇ СИСТЕМИ СУСПІЛЬНИХ ВІДНОСИН	9
Л.І. Максимів, Л.Д. Загвойська ПРАКТИЧНІ СТУДІЇ МАГІСТЕРСЬКОГО КУРСУ "ЕКОНОМІКА ДОВКІЛЛЯ І ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ"	13
М.Б. Данчук РІВЕНЬ БЕЗРОБІТТЯ ЯК КРИТЕРІЙ ВИЗНАЧЕННЯ ДЕПРЕСИВНОСТІ ГІРСЬКИХ РАЙОНІВ	15
О.В. Дячишин ПРИНЦИПИ СТАЛОГО ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА (ІСТОРИЧНИЙ АСПЕКТ)	19
Я.М. Дідик МІЖНАРОДНІ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ТУРИЗМУ І ВІДПОЧИНКУ НА ЛЬВІВЩИНІ	22
О.І. Олійник ВИДИ ЕКОЛОГІЧНИХ ПОДАТКІВ	26
О.В. Врублевська, К.В. Вучичевич АНАЛІЗ ПОРІВНЯЛЬНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ОЧИЩЕННЯ СТИЧНИХ ВОД	28
Г.С. Шевченко, Н.Я. Наливайко, Р.М. Кобринович ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ВІДХОДІВ ВИРОБНИЦТВА В ЛІСОВІЙ ТА ДЕРЕВООБРОБНІЙ ПРОМИСЛОВOSTІ УКРАЇНИ	32
Е.А. Кульчицька, А.М. Вічевич РОЗВИТОК ТУРИЗМУ ТА РЕКРЕАЦІЇ ЯК ОДНОГО З НАПРЯМКІВ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ ЛІСОВИХ ПІДПРИЄМСТВ	36
С.О. Воробійов, С.І. Тесленко ВПЛИВ МАКРОСЕРЕДОВИЩА НА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА ЛІСОВОГО КОМПЛЕКСУ	43
Є.І. Сенько, Н.С. Дворяшина СИСТЕМА ПОКАЗНИКІВ ОЦІНКИ КОМПЛЕКСНОГО ВИКОРИСТАННЯ ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ	46

<i>А.В. Шлапак</i> АДАПТАЦІЯ ДЕНДРОЛОГІЧНОГО ПАРКУ "СОФІЇВКА" НАН УКРАЇНИ ДО РИНКОВИХ УМОВ ГОСПОДАРЮВАННЯ	53
<i>А.В. Івануса</i> ТЕРИТОРІАЛЬНО-ГАЛУЗЕВИЙ ВИРОБНИЧИЙ КОМПЛЕКС ЯК СКЛАДНА СИСТЕМА В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ	58
<i>Я.М. Дідик, М.А. Потай</i> ПРИНЦИПИ РОЗВИТКУ СТАЛОГО ЕКОТУРИЗМУ	66
<i>Л.О. Малик</i> ЛІСОВА ПОЛІТИКА ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ НЕДЕРЕВНИХ РЕ- СУРСІВ ЛІСУ	68
<i>А.І. Гузій</i> ДО ПИТАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАН- НЯ КОМАХОЇДНИХ ПТАХІВ У ЛІСОВОМУ ГОСПОДАРСТВІ І ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ СТРУКТУРИ ЇХ НАСЕЛЕННЯ В УМОВАХ ВІДНОСНО ЕКОЛОГІЧНО ЗБАЛАНСОВАНИХ ЛІСОВИХ ЕКОСИСТЕМ	71
<i>Л.І. Коній</i> ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ЗБІЛЬШЕННЯ ПЛОЩІ ЛІСІВ ЗАХІДНОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ	76
<i>О.Р. Кутна</i> ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ СТАЛОГО ЛІ- СОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	79
ДЕЯКІ ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ ДЕРЕВООБРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	82
<i>Г.С. Шевченко, С.М. Шишка</i> ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ НОВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ В ДЕРЕВООБРОБЦІ	82
<i>Л.Д. Загвойська</i> ДО ПИТАННЯ ОПТИМІЗАЦІЇ ВИРОБНИЧОГО ПРОЦЕСУ НА ДЕ- РЕВООБРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	87
<i>Р.Я. Кіндрат</i> ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ НА ДЕРЕ- ВООБРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	95
<i>С.О. Козловський, М.В. Малиновська</i> ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ ЕКОНОМЕТРИЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ ВИРОБНИЦТВА МЕБЛІВ	98
<i>А.М. Вічевич, О.П. Нікітченко</i> ДОСЛІДЖЕННЯ РИНКІВ ПРОДУКЦІЇ З ДЕРЕВИНИ	104
<i>С.І. Тесленко, В.Т. Хамардюк</i> ПЛАНУВАННЯ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПІДПРИЄМ- СТВІ	110
<i>Т.Р. Кіндрат</i> ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	114

<i>Т.В. Вайданич, Л.А. Коваль</i> ДОСЛІДЖЕННЯ РИНКІВ ОФІСНИХ МЕБЛІВ УКРАЇНИ, ПОЛЬЩІ, БІЛОРУСІ ТА РОСІЇ	117
<i>О.В. Врублевська, Р.М. Кобриневич</i> АНАЛІЗ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОГО РІВНЯ ВИРОБНИЦТВА ТА ПРИРОДООХОРОННОГО РЕГУЛЮВАННЯ В ДЕРЕВООБРОБНІЙ ПРОМИСЛОВОСТІ	123
ПРОБЛЕМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАН- СОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ	130
<i>О.В. Майор, Д.Д. Мисак</i> ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІД- ПРИЄМСТВ	130
<i>Н.М. Кисіль</i> ФІНАНСУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ ПІДПРИЄМСТВ ЛІСО- ВОЇ ГАЛУЗІ	133
<i>С.І. Лебедевич</i> ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ В УКРАЇНІ	136
<i>М.Т. Бець</i> ОЦІНКА ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИ- ЄМСТВА ЗА РІВНЕМ РЕНТАБЕЛЬНОСТІ ВИРОБНИЧОГО КАПІ- ТАЛУ	140
<i>О.Я. Савчук</i> АНАЛІТИЧНА ВЗАЄМООЦІНКА ВИХІДНИХ ПАРАМЕТРІВ СТРАТЕГІЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ	143
<i>М.В. Римар, У.З. Ватаманюк</i> ЕКОНОМІЧНО-ПРАВОВІ ПЕРЕДУМОВИ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯ- ЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ	145
<i>Р.Л. Хом'як, В.С. Мохняк, В.І. Воськало</i> ВНУТРІШНІЙ АУДИТ ЯК ЗАСІБ КОНТРОЛЮ В СЕРЕДОВИЩІ ПРОМИСЛОВО-ФІНАНСОВИХ ГРУП	149
<i>Р.Л. Хом'як, Т.О. Смірнова, О.І. Боровик</i> ПРОБЛЕМИ ДЕФІЦИТУ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ВИРІШЕННЯ	152
ДЕЯКІ АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕХІДНОЇ ЕКОНО- МІКИ	160
<i>Б.В. Кульчицький</i> ГУМАНІЗАЦІЯ СУЧАСНИХ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ ЯК ЧИН- НИК ЕВОЛЮЦІЇ ПАРАДИГМИ ТЕОРІЇ ДІЯЛЬНОСТІ	160
<i>Б.А. Карпінський, О.М. Мартин, М.Г. Орбчук</i> ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ ТА РИЗИК РЕГІОНУ ЧЕРЕЗ ОЦІНОЧНІ ПІДХОДИ	164

Л.В. Іванець ПРО ОСНОВНІ НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СТРУКТУРИ ПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА В ЕКОНОМІКАХ ПЕРЕХІДНОГО ТИПУ	170
Ю.О. Самура ФІСКАЛЬНІ ЕКОНОМІЧНІ СИСТЕМИ: МАРЖИНАЛІСТСЬКА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ	173
Ю.М. Джус ГРОШОВИЙ РИНОК У СУЧАСНИХ ЕКОНОМІКАХ	176
Ю.І. Турянський ПРО ФУНКЦІОНАЛЬНІ ТИПИ КАПІТАЛУ ЯК МАТЕРІАЛЬНОЇ ОСНОВИ КАПІТАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ ПЕРЕХІДНОГО ТИПУ	181
С.М. Панчишин, А.В. Стасишин, Н.М. Холод МАКРОЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО ТА РОДИННОГО РОЗПОДІЛУ ДОХОДІВ НАСЕЛЕННЯ В УМОВАХ РИНКОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ	184
О.О. Сухий ПРЯМІ ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ: ПРОБЛЕМИ ТЕРМІНОЛОГІЇ І ДЕФІНІЦІЇ	189
І. Жигалю ЦІНОВА ДИСКРИМІНАЦІЯ І ПАРАЛЕЛЬНИЙ ІМПОРТ	192
Т.І. Чаюп РОЗВИТОК ВАЛЮТНОГО РИНКУ УКРАЇНИ	196
Т.М. Римар МОДЕРНІЗАЦІЯ ОБЛАДНАННЯ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ЕНЕРГОГЕНЕРУЮЧИХ КОМПАНІЙ	205
О.М. Пріци РОЗВИТОК МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	208
В.І. Сабодош ПРОДУКТИВНІ СИЛИ ЯК ФАКТОР СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ	211
Гартмут Гауффе ЕКОБАЛАНС ЯК ІНСТРУМЕНТ ДОБРОВІЛЬНОГО ОПРИЛЮДНЕННЯ БАЛАНСУ ВИКОРИСТАННЯ СИРОВИНИ, ЕНЕРГОНОСІВ ТА УТВОРЕННЯ ВІДХОДІВ У ПРОЦЕСІ ВИРОБНИЦТВА	213
ДО ВІДОМА АВТОРІВ СТАТЕЙ	217

ПЕРЕДМОВА

СТАНОВЛЕННЯ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ: ЦИВІЛІЗАЦІЙНИЙ ВИМІР

Проблема еколого-економічних систем суспільства, їх генезису, внутрішніх чинників та логіки становлення і розгортання є однією з найактуальніших у сучасній економічній і лісівничій науці. Це зумовлено важливістю глибокого розуміння закономірностей еволюції еколого-економічних систем для відповідного конструювання економічної та екологічної політики держави. Особливо актуальною є ця проблема в Україні, де триває складний процес становлення національної еколого-економічної системи.

Цивілізаційний вектор сучасних еколого-економічних систем суспільства зумовлює значні трансформаційні зміни у всіх складових архітектури суспільного ладу. Набуває нових вимірів демократична організація суспільства, з'являються нові ціннісні орієнтири і переосмислюються вже відомі, а справді докорінні перетворення відбуваються у вирішальних сферах функціонування соціуму – економічній і екологічній діяльності та еколого-економічній системі суспільства в цілому. Це особливо актуалізує проблему людини як головного чинника економічного розвитку. Сучасна економічна і лісівнича теорія істотно розширюють предмет свого наукового аналізу, спостерігається їх гуманізація та етизація. Тому вивчення проблеми еколого-економічної діяльності нині можливе лише на "стиках" економічної і лісівничої наук. А, зокрема, теорія еколого-економічних систем суспільства ставить проблему людини та її еколого-економічної діяльності у центрі наукового дискурсу. Необхідність всебічного дослідження вищевказаних проблем викликана потребами суспільної практики, а також є наслідком значного підвищення ролі етики відповідальності в умовах відкритого суспільства та "олюднення" економіки на порозі третього тисячоліття. З концептуальної точки зору, становлення національної еколого-економічної системи зазнає істотних впливів з боку цивілізаційних чинників розвитку. Серед них, насамперед, варто виділити гуманістичний, соціалізаційний, інформаційно-комунікативний чинники та ін., які переводять розгортання еколого-економічної системи України і в цілому гумано-онтогенезу у якісно нову площину.

Багатовекторність сучасних еколого-економічних систем, ускладнення практичних завдань їх стратегічної трансформації, утвердження нового рівня економічної та екологічної свідомості і культури зумовлюють необхідність адекватних змін у методології сучасної економічної та лісівничої теорії. Сама економічна практика породжує зміну існуючих теоретичних концептів, трансформує теоретичні парадигми, зокрема, еколого-економічної діяльності, які в умовах цивілізаційного вектору еколого-економічних систем зазнають глибинних модифікацій.

Проблема еколого-економічних систем суспільства набула особливої актуальності протягом останньої чверті минулого століття, коли економісти-футурологи спробували спрогнозувати подальшу трансформацію суспільства. При цьому їхня увага була звернена не тільки до країн "третього" світу чи постсоціалістич-